

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

3182/2014. (VI. 27.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	886
3183/2014. (VI. 27.) AB határozat	bírói kezdeményezés elutasításáról	889
3184/2014. (VI. 27.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	895
3185/2014. (VI. 27.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	896
3186/2014. (VI. 27.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	899
3187/2014. (VI. 27.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	902
3188/2014. (VI. 27.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	904
3189/2014. (VI. 27.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	906
3190/2014. (VI. 27.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	908
2/2014. (VI. 23.) elnöki utasítás	egyesbírók kijelöléséről	912
3/2014. (VI. 23.) elnöki utasítás	a hivatásetikai alapelvek részletes tartalmáról, valamint az etikai eljárás szabályairól	912

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3182/2014. (VI. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a fajtatiszta ebek tenyésztési szabályairól szóló 98/2013. (X. 24.) VM rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján 2013. november 30-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybíróságra.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján kéri a fajtatiszta ebek tenyésztési szabályairól szóló 98/2013. (X. 24.) VM rendelet egésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Álláspontja szerint a rendelet ellentétes a 91/174/EGK tanácsi irányelv rendelkezéseivel, így a rendelet az Alaptörvény Q) cikk (2) és (3) bekezdését sérti. A rendelet ellentétes továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével és az Alaptörvény VIII. cikk (2) bekezdésével.
- [3] Az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót arra, hogy az Abtv. 52. § (1b) bekezdésére tekintettel egészítse ki kérelmét. Indítvány-kiegészítését az indítványozó jogi képviselője útján 2014. január 3-án nyújtotta be az Alkotmánybíróságnak.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi feltételeknek.
- [5] Az indítványozó az Abtv. 26. § (2) bekezdés szerinti hatáskörben kérte az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen kezdeményezhető, abban az esetben, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás.
- [6] Az ezt állító indokolás nem állja meg a helyét, mert az indítványhoz becsatolt mellékletek által tartalmazott hatósági határozatok jelzik a közigazgatási bíróság útján nyitva álló jogorvoslati lehetőséget. Ily módon az alkotmányjogi panasz benyújtására csak az Abtv. 27. §-a alapján lett volna lehetőség, miután az indítványozó kimerítette ezt a jogorvoslati utat, melyre azonban a jelen ügyben nem került sor.
- [7] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság teljes ülése megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti feltételeknek, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *e)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

- [8] Nem értek egyet a végzéssel, mert az alkotmányjogi panaszt befogadhatónak tartom.
- [9] A többségi álláspont szerint az indítványozó nem merítette ki a – közigazgatási bíróság útján – nyitva álló jogorvoslati lehetőséget, ezért alkotmányjogi panasz benyújtására kizárólag az Abtv. 27. §-a alapján lett volna lehetősége.
- [10] Ezt vitatom.
- [11] A fajtatizta ebek tenyésztési szabályairól szóló 98/2013. (X. 24.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 3. § (2) bekezdése értelmében „[f]ajtánként egy tenyésztőszervezet ismerhető el”. A tenyésztő szervezetkénti elismerés feltételeit, valamint eljárási szabályait az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Átv.) tartalmazza. Az Átv. 18. § (8) bekezdése alapján „[a] tenyésztési hatóság közigazgatási eljárásban országos illetékességgel hozott döntése ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek helye nincs”. Jogorvoslatra így a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 109. §-a szerinti bírósági felülvizsgálat révén van lehetőség. Ennek során a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 339. § (1) bekezdése alapján a bíróság a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi, és a jogszabálysértő határozatot hozó közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi. Mivel a VM rendelet alapján fajtánként csak egy tenyésztőszervezet ismerhető el, annak kijelölése után a tenyésztőhatóság csak elutasító határozatokat hozhat (amelyről az indítvány mellékleteként benyújtott hatósági határozatok is tanúskodnak). Jelen esetben a bírói felülvizsgálat nem lehet alkalmas arra, hogy orvosolja a panaszos sérelmét, mert az alaptörvény-ellenességet éppen a határozat jogszerűsége okozza. A lehetőségig egyértelmű szabályozás alapján ugyanis a hatóság jogszerűen csak egy határozatot hozhat, ha egyszer kijelölt egy tenyésztő szervezetet: elutasítót. Az indítványozó azonban éppen azt tartja Alaptörvénybe ütközőnek, hogy minden egyes kutyafajtára egy (ezért monopol) tenyésztő szervezet van. A panaszosnak tehát nincs esélye panaszra orvoslására a rendes bírói jogorvoslatban, mert a bíróság a határozatot nem helyezheti hatályon kívül – hiszen jogszerű.
- [12] Az Alkotmánybíróság ehhez hasonló kérdésben már állást foglalt a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 90. § *ha*) pontja, valamint 230. §-a alaptörvény-ellenességének vizsgálata során meghozott 33/2012. (VII. 17.) AB határozatában. Ebben értelmezte az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeket: „[a]z Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha »a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és *b*) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.« E szabályokat figyelembe véve az Abtv. 26. § (2) bekezdésében szabályozott panasz konkrét ügyben közvetlenül, bírói jogalkalmazói döntés nélkül hatályosuló jogszabály felülvizsgálatára nyújtható be. A vitatott szabály szerint azt a bírót, aki betölti a rá irányadó nyugdíjkorhatárt, fel kell menteni. Megállapítható tehát, hogy ez a szabály a nyugdíjkorhatárt betöltő bírák felmentésében, egyedi ügyben közvetlenül, munkáltatói, illetőleg köztársasági elnöki döntéssel, viszont bírói jogalkalmazói döntés nélkül realizálódik. A felmentésről szóló határozatnak a felmentési döntésre vonatkozó része ebben az esetben formális, mert a törvény e szabálya kógens, kivételt nem engedő szabály. [...] Az Abtv. idézett szabálya alapján a panasz benyújtásának feltétele a jogorvoslat kimerítése, illetőleg be-

nyújtható közvetlenül akkor is, ha nincs a „jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslat”. A Bjt. 90. §-a szerint a bíróra irányadó nyugdíjkorhatár betöltése felmentési ok. A Bjt. szabályai nem zárják ki azt, hogy a köztársasági elnök által felmentett bírót, a Bjt. 145. §-a alapján szolgálati jogvitát kezdeményezzen. Mivel azonban a vitatott előírás kógens szabály, a felmentés kérdésében nincs mérlegelési lehetőség, a bírót úgy kell felmenteni, hogy annak szolgálati jogviszonya a Bjt. 230. §-ában meghatározott időpontban megszűnjön. A szolgálati jogvitában a bíróság eljárása ebben a részében formális – csak azt vizsgálhatja, hogy az érintett bírót betöltötte-e a nyugdíjkorhatárt, illetőleg felmentése során betartották-e a törvényben előírt határidőket, eljárási szabályokat –, így az nem tekinthető az érintettek panaszban előadott jogsérelmének hatékony orvoslására szolgáló, arra alkalmas jogorvoslatnak. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem támasztható az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz benyújtásának feltételeként olyan jogorvoslat kimerítésének követelménye, amely – a vonatkozó jogi szabályozásból következően – nem alkalmas arra, hogy a panaszos jogsérelmét orvosolja”. {Indokolás [56]–[59], [60]}.

- [13] Eszerint akkor is teljesül az Abtv. 26. § (2) bekezdés *b)* pontjának feltétele, ha van jogorvoslat, de nem orvosolja a kifogásolt jogsérelmet. A fent idézett ügyben is ez volt az eset, és ugyanerről van szó itt is. Van jogorvoslat a közigazgatási határozat ellen, de a jogorvoslat nem orvosolja a panaszos alapjogi sérelmét.
- [14] Megfordítva, az Alkotmánybíróság 3234/2013. (XII. 21.) AB végzésében a jogorvoslati lehetőség kimerítésének hiánya miatt utasította vissza az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt, mivel „a jogszabály alkalmazásában a hatóságnak mérlegelési lehetősége van, így a jogorvoslat semmiképpen nem tekinthető esélytelennek, mivel a hatóság döntése nem következik egyenesen a jogszabályból”. (Indokolás [17]–[18]).
- [15] Szerintem a jelen ügyben biztosított jogorvoslati lehetőség nem alkalmas a panaszos alapjogsérelmének orvoslására, hiszen a közigazgatási ügyben eljáró bíróság az Átv. és a VM rendelet kógens, mérlegelést nem engedő szabályai között vizsgálhatja a hatósági határozatot, miközben ő maga a kijelölt fajtatenyésztő szervezet kijelölését és monopóliumhelyzetét a jogszabályok szerint nem vitathatja.
- [16] Ez egyébként épp elég fontos alkotmányjogi kérdés lenne, hogy az Alkotmánybíróság a panaszt befogadja, és érdemben elbírálja.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1676/2013.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3183/2014. (VI. 27.) AB HATÁROZATA

bírói kezdeményezés elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló indítvány alapján – Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet 7. számú melléklet „Kitöltési útmutató az elszámoló adatlap 8. oszlopához” cím alatt, a „Támogató szolgálat esetén” bekezdés megjelölt fordulata alaptörvény-ellenességének megállapítására, valamint az általános és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság előtt folyamatban lévő Kfv.IV.35.572/2012/9. számú ügyben történő alkalmazásának a kizárására irányuló bírói kezdeményezést elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság az előtte Kfv.IV.35.572/2012/9. szám alatt folyamatban lévő per tárgyalását felfüggesztette és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján bírói kezdeményezéssel fordult az Alkotmánybírósághoz. A Kúria kezdeményezte a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szmr.) 7. számú melléklet „Kitöltési útmutató az elszámoló adatlap 8. oszlopához” cím alatt, a „Támogató szolgálat esetén” bekezdés „[...] Az igazolt munkaórák száma 0, ha a tárgyévben ellátott személyek száma nem éri el a 30 főt, illetve – ha a normatív állami hozzájárulást nem az egész évre vették igénybe – annak időarányos részét.” fordulata alaptörvény-ellenességének megállapítását, valamint annak általános és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság előtt folyamatban lévő Kfv.IV.35.572/2012/9. számú ügyben történő alkalmazásának kizárását.
- [2] A konkrét ügyben a felperes civil szervezet az 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 65/C. § (1) és (2) bekezdései szerinti fogyatékos személyeket ellátó támogató szolgáltatást végző öt intézmény fenntartója. A szolgáltatók kötött felhasználású, normatív állami támogatás felhasználásával végzik tevékenységüket. Az alperes Magyar Államkincstár ellenőrzést végzett az intézményeknél a 2007. költségvetési évre vonatkozóan, ennek keretében 2008. május 13–19. között helyszíni ellenőrzést tartott. Az első fokú hatóság megismételt eljárásban meghozott határozata a felperest 20 040 000 Forint jogosulatlanul igénybe vett támogatás 3,1 millió Forint igénybe vételi kamattal történő visszafizetésére kötelezte. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes, valamint a felperes keresete folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a marasztalást a vonatkozó jogszabályok alapján jogszerűnek minősítette. Az indítványozó bíró szerint a jogosulatlan hozzájárulás-felhasználás okaként megjelölt elszámolhatatlan gondozási órák nagy száma arra vezethető vissza, hogy a kifogásolt rendelkezés törvényi felhatalmazás nélkül további feltételhez kötötte a normatív hozzájárulás igénybe vételét azáltal, hogy kizárja az állami hozzájárulás igénybe vételét abban az esetben, ha a szociális szolgáltató 30 fő alatti számú fogyatékos személyt látott el a 2007-es évben, illetve új belépőnek minősült. Álláspontja szerint az állami hozzájárulás

igénybe vétele feltételeinek meghatározása meghaladja a Szocvtv. 132. § (1) bekezdés *f*) pontja szerinti, a szociális szolgáltatói tevékenységet végzők működése engedélyezésére és ellenőrzésére vonatkozó szabályozási keretet. Mivel a Kormány túllépett a törvényi felhatalmazáson a kifogásolt rendelkezések megalkotásakor, a rendelkezés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, valamint 15. cikk (3) bekezdését. Az indítványozó bíró arra is hivatkozott, hogy a szociális szolgáltatók állami hozzájárulás igénybe vételének feltételrendszere érinti a szociális biztonsághoz való jogot, ezért végső fokon az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésébe ütközik.

- [3] Az Alkotmánybíróság beszerezte az Emberi Erőforrások Minisztériuma szociális és családjáért felelős államtitkárának véleményét.

II.

- [4] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„15. cikk (3) Feladatkörében eljárva a Kormány törvényben nem szabályozott tárgykörben, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján rendeletet alkot.”

„XIX. cikk (1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyesség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.”

- [5] 2. Az Szmr. 7. számú melléklete „Kitöltési útmutató az adatlap 8. oszlopához” cím bírói kezdeményezés által támadott rendelkezése:

„[...] Az igazolt munkaórák száma 0, ha a tárgyévben ellátott [...] személyek száma nem éri el a 30 főt, illetve – ha a normatív állami hozzájárulást nem az egész évre vették igénybe – annak időarányos részét.”

III.

- [6] A bírói kezdeményezés nem megalapozott.

- [7] 1. A bírói indítvány a konkrét ügyben alkalmazandó, de már hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés vizsgálatára irányul. A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet módosításáról, továbbá egyes szociális tárgyú kormányrendeleteknek a működési engedélyeztetéssel összefüggő módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 320/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet 21. § (1) a) pontja ugyanis 2010. január 1. napjával hatályon kívül helyezte a Szmr.-t. Az Alkotmánybíróság először ennek megfelelően áttekintette az alkotmánybírósági vizsgálat alapjául szolgáló – a bírósági eljárásban alkalmazandó – jogszabályi rendelkezéseket.

- [8] A Szocvtv. 65/C. § (1) bekezdése határozza meg a 2003-tól bevezetett speciális alapellátási forma, a támogató szolgálat célját, (3) bekezdése pedig rögzíti annak feladatait. Eszerint a támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. A Szocvtv.-hez kapcsolódó szakmai rendelet, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet pedig meghatározza a tárgyi, személyi és szakmai követelményeket.

- [9] A támogató szolgálatok működéséhez a költségvetési törvény állami normatív támogatást biztosít. 2007. évben az állami hozzájárulás felhasználásának jogalapját a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXXVII. törvény (a továbbiakban: Kvtv. 2007.) 31. § (1) bekezdés *h*) pontja adta, amely a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladatot ellátó intézmény nem állami

fenntartóját illető normatív hozzájárulás és támogatás feltételei vonatkozásában a helyi önkormányzatok e törvény 3. számú mellékletének 11. pontjára utal. A Kvtv. 2007. 3. számú melléklet 11. pontjának (Szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatás feladatai) *ga*) alpontja határozza meg az állami hozzájárulásra jogosultság, a *gb*) alpontja pedig a hozzájárulás 50%-ára való jogosultság feltételeit. A *ga*) alpont szerint a hozzájárulást igényelheti a normatív hozzájárulásban 2006-ban részesült települési önkormányzat, amely a Szocvtv. 65/C. §-a alapján és a külön jogszabályban foglalt szakmai követelmények szerint tart fenn támogató szolgálatot, valamint az a megyei önkormányzat, amely a kötelező feladata ellátása érdekében működtetett fogyatékosokat ellátó intézményének keretében tart fenn támogató szolgálatot és 2006. évben is részesült e hozzájárulásban. A *gb*) alpont szerint a hozzájárulás 50%-ára jogosult az a 10 000-nél nagyobb lakosságú települési önkormányzat, amely – a Kiegészítő szabályok 5. B) pontja szerinti új belépőként – 2007. év folyamán jogerős működési engedéllyel a Szocvtv. 65/C. §-a alapján és a külön jogszabályban foglalt szakmai követelmények szerint tart fenn támogató szolgálatot. A Kvtv. 2007. Kiegészítő szabályok 5. A) pontja a hozzájárulások igénybe vételének további feltételeként írja elő, hogy a hozzájárulásokat azok a helyi önkormányzatok, többcélú kistérségi társulások vehetik igénybe, amelyek az Szmr. szerinti működési engedéllyel rendelkeznek. A Kiegészítő szabályok 5. B) pontja pedig a támogatások igénybevétele során új belépőnek minősülő fogalmát határozza meg. A Kvtv. 2007. 31. § (7) bekezdés további feltételként írja elő a nem állami fenntartók számára a Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről szóló 2005. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv. 2006.) 30. § (7) bekezdésében foglaltak teljesítését, illetve meghatározza az új belépő fogalmát. A Kvtv. 2006. – Kvtv. 2006. módosításáról szóló 2006. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) által beiktatott – 30. § (7) bekezdése szerint a szociális szolgáltató nem állami fenntartója 2007. évben normatív hozzájárulásra akkor jogosult,

a) ha a fenntartó, illetve fenntartóváltozás esetén a jogelőd fenntartó 2006. szeptember 30-áig bejelenti a Magyar Államkincstár – fenntartó székhelye szerinti illetékes – területi, regionális igazgatóságának

aa) a normatív hozzájárulás-igénylés alapjául szolgáló várható feladatmutatót (ellátotti létszám, férőhelyszám, szolgálat, központ), és

ab) az igénybevétele 2007. évi várható időtartamát, valamint

b) ha a fenntartó, illetve fenntartóváltozás esetén a jogelőd fenntartó az általa fenntartott, az igénylés alapjául szolgáló ellátotti létszámra, férőhelyszámra, szolgáltatóra, illetve központra 2006. december 31-én külön jogszabály szerint jogerős működési engedéllyel rendelkezik, és

c) új, belépő szolgáltatások, illetve férőhelybővítés esetén, ha az általa fenntartott, és az igénylés alapjául szolgáló ellátotti létszámot, férőhelyszámot, szolgáltatót, központot a szociális ágazat irányításáért felelős miniszter az irányított területi kiegyenlítési rendszerbe – külön jogszabály szerint, a biztosított szolgáltatás szakmai, minőségi jellemzői és működésének szakmai-gazdasági hatékonysága alapján, a szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe véve – befogadja.

- [10] A támogató szolgálat létesítésének rendjét az Szmr. szabályozza. A Szocvtv. 132. § (1) bekezdésnek *f*) pontjában kapott felhatalmazás alapján megalkotott Szmr. – a Szocvtv.-re visszavezetett alapfogalmak meghatározását követően – részletesen szabályozza a szociális intézmények működése engedélyezésének hatósági eljárását, a működés ellenőrzését, és a szociális intézmény megszűnésével összefüggő kérdéseket. Az Szmr. 2. § (1) bekezdése szerint szociális intézmény csak működési engedéllyel, a jogszabályokban és a működési engedélyben meghatározott feltételek szerint működtethető. A nem állami és egyházi szociális intézmények és szociális szolgáltatók normatív állami támogatása igénylésére, a pénzügyi elszámolásra, valamint az ellenőrzésre vonatkozó szabályokat az Szmr. 21. §, 22/A. és 22/B. § tartalmazza. Az Szmr. 21. § (1) bekezdése szerint a költségvetési törvényben meghatározott feladatellátási normatív hozzájárulásra a nem állami és egyházi fenntartó akkor jogosult, ha az általa fenntartott szolgáltató, illetve intézmény a tárgyévben jogerős működési engedéllyel rendelkezik, és megfelel a költségvetési törvényben meghatározott egyéb feltételeknek. Az igénybejelentés feltételeit a 21. § (3) és (4) bekezdése, az arról való döntést a (7) bekezdése rendezi. Az Szmr. 22/A. § (1) bekezdése szerint a fenntartó a szolgáltató, illetve az intézmény beszámolója és dokumentációja alapján – a 7. számú melléklet szerinti adatlap segítségével – a tárgyévet követő év január 31-éig a tárgyévben, a szolgáltató, illetve az intézmény megszűnése és fenntartóváltozás esetén a működési engedély visszavonásáról szóló határozat végrehajthatóvá válását követő tizenöt napon belül a tárgyévben igénybe vett feladatellátási normatív hozzájárulással – ideértve a normatívaelőleget is – a tényleges feladatmutatók alapján elszámol az Igazgatóságnak. Az Szmr. 7. számú melléklet a „Kitöltési útmutató az elszámoló adatlap 8. oszlopához” részében a normatív állami hozzájárulás

szempontjából figyelembe vehető igazolt munkaórák számának számítási módját – támogató szolgálat esetén – az alábbiak szerint határozta meg:

$$\frac{\text{Igazolt munkaórák száma}}{(2300/12) \times \text{működés hónapjainak száma}}$$

- [11] A képlet szöveges kiegészítést is tartalmazott, amely szerint: „Igazolt munkaórák száma = az ellátottak nyilvántartása alapján összesített, a normatív állami hozzájárulás szempontjából figyelembe vehető – személyi segítségre és szállító szolgáltatásra fordított – munkaórák száma (a táblázat 4. oszlopa). Az igazolt munkaórák száma 0, ha a tárgyévben ellátott [...] személyek száma nem éri el a 30 főt, illetve – ha a normatív állami hozzájárulást nem az egész évre vették igénybe – annak időarányos részét.” A képlet értelmében, ha a nem állami fenntartású szolgálat személyes segítségre és szállító szolgáltatásra fordított – külön jogszabályban meghatározott nyilvántartással igazolt – munkaóráinak száma a tárgyév folyamán nem éri el a 2300 órát, a nem állami fenntartó a normatív állami hozzájárulás arányos részét köteles visszafizetni. A – Szocvtv. 132. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján megalkotott – személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 13. § (1) bekezdése szerint a gondozásra fordított időt az 1. számú melléklet szerinti gondozási napló alapján kellett megállapítani, amely alapján a havi zárás során fel kellett tüntetni az ellátottak számát, a gondozási látogatások számát, valamint a gondozásra fordított időt félórára kerekítve. A Korm. rendelet 21. § (2) bekezdése szerint a gondozási napokról a 4. számú melléklete szerinti nyilvántartást kellett vezetni. A Korm. rendelet 4. számú melléklet „Nyilvántartás a gondozási és étellemezési napok számának alakulásáról 20...évben” tartalmazta a gondozási napokról vezetett nyilvántartás kötelező tartalmát a következők szerint:

Sor-szám	Hónap	Ellátásra jogosultak száma (gond. napok száma)	Közülük távollevők száma			Élelmezési napok száma	Megjegyzés
			kórházban	szabadságon	engedély nélkül		

- [12] A táblázat szöveges kitöltési utasítást is tartalmazott a következők szerint:
- „– A nyilvántartás az év első napjától (ahol év közben indul az ellátás, ott az indulás napjától) 1-es sorszámmal kezdődően naponta kell vezetni, ha változás nincs, akkor is.
 - Az ellátásra jogosultak számában azokat az ellátottakat is fel kell tüntetni, akik távol vannak, de beutalásuk (felvételük) nem szűnt meg, a férőhelyüket a távollét ideje alatt is fenn kell tartani. A gondozási napok száma, az ellátásra jogosultak száma és a betöltött férőhelyek száma azonos tartalommal bíró fogalmak, így összegük megegyezik.
 - Az ellátottak átlaglétszámát egy adott időszakban megkapjuk, ha a gondozási napok számát elosztjuk az adott időszak hónapjainak számával.
 - Az étellemezési napok számának a napi konyhaanyag-elszámolásban szereplő adatokkal egyeznie kell.”
- [13] A fentiek alapján megállapítható, hogy az igazolt munkaórák száma (összesített gondozási órák száma) és az ellátottak száma azonos tartalommal rendelkező fogalmak. Így a szöveges kiegészítés a képlet értelmezésére szolgál, és nem szab újabb feltételt a normatív hozzájárulás igénybevételéhez.
- [14] 2. Az indítványozó bíró – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése valamint az Alaptörvény 15. (3) bekezdésben foglaltak sérelmére hivatkozva – azt állította, hogy a Kormány az Szmr. kifogásolt rendelkezésének megalkotása során túllépte a Szocvtv.-ben kapott felhatalmazást. A bírói kezdeményezés azt az alkotmányjogi kérdést veti fel, hogy a Kúriának az előtte folyamatban lévő ügyben olyan jogszabályt kell-e alkalmaznia, amely a felhatalmazó rendelkezésen való túlterjeszkedés miatt a jogállamiság elvébe, valamint a jogforrási hierarchia rendjébe ütközik. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a Kormány az Szmr. támadott rendelkezésének megalkotása során betartotta-e az Szocvtv. 132. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt felhatalmazást. Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint a jogállamiság alkotmányos alapját jelentő jogbiztonság elvének egyik garanciája a jogforrási hierarchia érvényesülése {142/2010. (VII. 14.) AB határozat, ABH 2010, 668, 688.; 13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [105]}. A jogforrási hierarchia azt jelenti, hogy az alacsonyabb szintű jogszabály tartalma nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabály rendelkezéseivel. Az Országgyűlés és a

Kormány normaalkotási viszonyában a rendező elvet az Alaptörvény 15. cikk (3) és (4) bekezdésében írt – a jogforrási hierarchiából következő – azon elv jelenti, amely szerint a Kormány – törvényben szabályozott tárgykörben – törvényben kapott felhatalmazás alapján alkot rendeletet, és rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes. A törvénnyel való ütközést jelenti az is, ha a származékos jogalkotói jogkörben eljáró Kormány rendelete túlterjeszkedik a törvény által adott felhatalmazáson.

- [15] A felhatalmazó jogszabály szerint a Kormány arra kapott felhatalmazást, hogy rendeletben határozza meg a szociális szolgáltató tevékenységet végzők működése engedélyezésének és ellenőrzésének részletes szabályait, a működést engedélyező szerv vagy szervek kijelölését.
- [16] A jogalkotó számára adott felhatalmazás meghatározza tehát a felhatalmazás jogosultját (Kormány), és a felhatalmazás tárgyát (a szociális szolgáltató tevékenységet végzők működése engedélyezésének és ellenőrzésének részletes szabályait). A felhatalmazás kereteit – tekintettel arra, hogy a támogató szolgáltatást végző szociális szolgáltatók kötött felhasználású, normatív állami támogatás felhasználásával végzik tevékenységüket – a költségvetési törvény jelöli ki. A Kvtv. 2007. 31. § (7) bekezdése, valamint a Kvtv. 2006. 30. § (7) bekezdésére értelmeiben a nem állami fenntartók akkor voltak jogosultak 2007. évben állami támogatásra, ha az igénylés alapjául szolgáló ellátotti létszámra, férőhelyszámra, szolgáltatóra, illetve központra vonatkozóan rendelkeztek jogerős működési engedéllyel. Az év közben belépő nem állami fenntartók pedig – a Kvtv. 2006. 103. § *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján megalkotott – a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások 2007. évi irányított területi kiegyenlítési rendszeréről szóló 239/2006 (XI. 30.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: ITKR Korm. rendelet) meghatározott feltételek szerint az irányított területi kiegyenlítő rendszerbe történő befogadás alapján juthattak normatív hozzájáruláshoz. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kormány az Szmr. támadott rendelkezésének megalkotása során nem lépte túl a felhatalmazás kereteit, mivel a szociális szolgáltató tevékenységet végzők működésének engedélyezése és ellenőrzése nem választható el az állami normatív támogatás feltételeitől.
- [17] Tekintettel arra, hogy az indítványozó bíró a szociális jog sérelmét csak közvetetten – a formai alaptörvény-ellenességre tekintettel – állította, és az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a tekintetben megalapozatlannak ítélte, az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésének sérelme nem merül fel.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [18] Egyetértek a határozat rendelkező részével, de az indokolás egy részét tévesnek látom.
- [19] Az indítvány állításának lényege, hogy a Kormány túllépte rendeletalkotásakor a törvényi felhatalmazás kereteit, és az indítványozó bíróság ezért az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, illetve a 15. cikk (3) bekezdésére hivatkozva kérte az alaptörvény-ellenesség megállapítását. A határozat álláspontja szerint nem lépte túl, és ezért nincs alaptörvény-ellenesség, ám ezzel implicite elfogadta azt, hogy az Alkotmánybíróság a régi Alkotmányon nyugvóan kialakított, korábbi alkotmánybíróági gyakorlatnak megfelelően járhat el ma is, és nincs változás az Alaptörvényben e téren.
- [20] Ha azonban összevetjük a régi Alkotmány 35. § (2) bekezdésének szabályozását az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésével, akkor láthatjuk, hogy lényegi változás ment végbe. A korábbi szabályozás nyitva hagyta, hogy a Kormánynak csak származékos rendeletalkotási hatásköre van-e, vagy van eredeti szabályozási hatásköre is: „A Kormány a feladatkörében rendeleteket bocsát ki és határozatot hoz, amelyek a törvénnyel nem lehetnek ellentétesek.” Ezzel szemben az Alaptörvény 15. cikkének (3) bekezdése most már tisztán kimondja, hogy a származékos rendeletalkotási jogkör mellett a Kormánynak eredeti szabályozási jogköre is van: „Feladatkö-

rében eljárva a Kormány törvényben nem szabályozott tárgykörben, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján rendeletet alkot". Az Alaptörvény 15. cikkéhez fűzött indokolás külön is kiemeli, hogy a származékos rendeletalkotási joga mellett eredeti jogalkotói hatáskörrel is bír már a Kormány: „A Kormány a feladatkörében eljárva a törvényben nem szabályozott tárgykörben eredeti jogalkotói hatáskörrel, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján származékos jogalkotási hatáskörrel rendeletet alkothat; a Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes.”

- [21] A határozat tehát nem észlelte, hogy döntő módon megváltozott a vonatkozó alaptörvényi szabályozás, és így – félretolva a vonatkozó régi alkotmánybírói határozatokat – az Alkotmánybíróságnak értelmeznie kellett volna most a Kormány származékos és eredeti rendeletalkotási hatáskörének terjedelmét, illetve ezek elkülönülési és esetleges összefonódási területeit. A jelen esetben az én álláspontom az, hogy ha egy felhatalmazást kap a Kormány egy részterület kérdései szabályainak megállapítására, akkor abban már nincs ugyanolyan szigorúan kötve a felhatalmazás kereteihez, mint a régi szabályozás eredeti jogalkotási hatáskört el nem ismerő rendszerében. Amennyiben a felhatalmazáson túllépő szabályozásban kiadott részletszabályok nem állnak szemben explicit módon a törvényi rendelkezésekkel – noha túlmennek a felhatalmazás keretein – akkor megítélésem szerint ezeket már nem lehet alaptörvény-ellenesnek minősíteni.
- [22] Az alaptörvényi szabályozás e téren végbement lényegi megváltozása azonban még egy sor kérdés megválaszolását teszi szükségessé az Alkotmánybíróság értelmezési munkájában a Kormány rendeletalkotási jogkörének terjedelmét illetően. Így végig kell majd gondolni, hogy milyen különbségek vannak a Kormány eredeti jogalkotási jogkörét illetően a sarkalatos törvények területén az ezek által adott esetleges felhatalmazás kiegészítésének tilalmát illetően, és milyen az egyszerű törvények területén ugyanilyen esetben?
- [23] A jelen esetben egyszerű törvényben lévő felhatalmazáson való túllépés merült fel, és noha elfogadom a határozat álláspontját, hogy nem történt túllépés, de megítélésem szerint az alaptörvény-ellenesség akkor sem jött volna létre, ha a túllépés megtörténik. De felmerül a kérdés, hogy mi van olyan esetben, amikor sarkalatos törvény minősített többséggel elfogadott szabályozásáról van szó, és itt lépi túl a felhatalmazás kereteit a Kormány rendelete? Ennek pedig egy további alkérdése, hogy felhatalmazás nélkül beléphet-e a Kormány kiegészítő szabályozása olyan terület részleteinek szabályozására, amelyet egy sarkalatos törvény alapjaiban már szabályozott, ám néhány részletet illetően nyitva hagyott, és ezek szabályozatlansági zavarokat okoznak?
- [24] A régi Alkotmány szabályozása mellett egy ilyen belépés nyilvánvalóan alkotmányellenes volt a Kormány eredeti jogalkotói hatáskörének hiánya miatt, ám ma már az eredeti jogalkotói hatáskörrel felhatalmazott Kormány szélesebb körben kompetens. Ez az új szabályozási kompetencia és ennek esetleges eltérése az egyszerű törvényi területek és sarkalatos törvényi területek viszonyában a legizgalmasabb alkotmányjogi kérdéseket veti fel a jövőben.
- [25] Párhuzamos indokolásomban e kérdések felé kívántam nyitva tartani az Alkotmánybíróság jövőbeni értelmezési szabadságát. A hazai alkotmánybírói testület munkamódja miatt ugyanis az egyszer eldöntött alaptörvényi kérdéseknél a későbbiekben már eltolódik a megalapozás súlya az Alaptörvény szövegéről, és jórészt már csak az egyes alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában meghozott korábbi döntések érvelései jelentik a későbbi döntési alapot. Így a mostani téves azonosítás a régi Alkotmány és a mai Alaptörvény rendeletalkotásra vonatkozó szabályozását illetően hallgatólagosan hatályon kívül helyezhetné a vonatkozó alaptörvényi rendelkezést, és a régi alkotmányi rendelkezést tenné végleg a jövőt illetően az alkotmánybírói döntések alapjává, amikor egy-egy ügyben a Kormány rendelalkotásának terjedelme és ennek esetleges túllépése felmerül.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: III/21/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3184/2014. (VI. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése, majd hiánypótlásra történő felhívását követően az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TnyR.) 16. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését, valamint általános alkalmazási tilalom kimondását kérte. Az indítvány tartalmazza azt is, hogy a már végrehajtott rendelkezés esetében az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy az ellentétes volt a végrehajtáskor hatályos Alkotmánnyal, illetőleg a jelenleg hatályos Alaptörvénnyel.
- [2] Az alapügyben a Budapest Főváros Kormányhivatala Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága megállapította, hogy az indítványozó – az alapper felperese – a folyósítást kért kezdő napon öregségi nyugdíjra nem jogosult, a jogosultság megállapításához figyelembe vehető szolgálati ideje 37 év 213 nap, így az öregségi nyugdíjkorhatárt 2015. február 26-án éri el. Ugyanakkor csökkentéssel jogosult a korhatár előtti ellátásra, mivel a jogszabályban előírt feltételekkel rendelkezik. Az elsőfokú határozat az ellátás havi összegét 43 564 Ft-ban határozta meg. A fellebbezés folytán eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság az elsőfokú határozatot megváltoztatta, és a jogosultság megállapításához figyelembe vehető szolgálati időt 34 év 242 napra, a folyósítandó ellátás összegét 43 245 Ft-ra csökkentette. A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során a felperes keresetét elutasította, és nem adott helyt a fellebbezésnek abban a részében, amelyben az indítványozó a részmunkaidőben eltöltött időszak teljes tartamát szolgálati időként kérte figyelembe venni.
- [3] Az indítványozó szerint a TnyR. 16. § (2) bekezdésében foglalt, az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározására a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 39. §-a szerinti, arányosan elismert szolgálati idő alkalmazása esetére vonatkozó számítási mód az Alaptörvény Nemzeti hitvallását, M) cikkét, O) cikkét, I. cikkét, XII. cikkét, XIII. cikkét és XV. cikkét sérti. Az indítványozó mintapéldákon és mintaszámításokon keresztül kifejti, hogy a támadott rendelkezés számára súlyos anyagi érdeksérelemmel jár, mert mint részmunkaidőben foglalkoztatott, szolgálati idejét és ezáltal nyugdíja összegét jelentősen csökkenti. A támadott rendeleti szabályozás azáltal, hogy a járulékkal fedezett teljes időszakra nem jár nyugdíj szolgáltatás, alapvető jogot korlátoz, a tulajdonhoz való jog sérelmét eredményezi, valamint indokolatlan különbséget tesz a részmunkaidős és más, olyan jogosultak között, akik számára a kedvezőbb lehetőség választását teszi lehetővé. Az indítványozó szerint a TnyR. sérti az Alaptörvény Nemzeti Hitvallását és O) cikkét, mert azt sugallja, hogy ha nem dolgozott volna vagy egészségkárosodása miatt szociális ellátásból élt volna, akkor előnyösebb elbírálás alá esett volna. Álláspontja szerint az Alaptörvény M) cikkét betartva Magyarország gazdaságának növekedéséhez betegsége ellenére értékteremtő munkával hozzájárult. A TnyR. a részmunkaidős foglalkoztatási formát kormányrendeletbe rejtett diszkriminatív számítással, anyagi kár okozásával szankcionálja, bünteti. A TnyR.-ben meghatározott osztószám elismert időtől való eltérését sem törvény, sem tájékoztatók nem tartalmazzák. Az információ elérhetőségének és értelmezésének hiánya a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jogát sérti.

- [4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi feltételeknek.
- [5] Az Alkotmánybíróság a formai feltételek vizsgálata során megállapította, hogy az indítvány az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdés *b*) pontjában foglalt feltételnek nem felel meg, mert a TnyR. alaptörvény-ellenességére vonatkozóan alkotmányjogilag értékelhető érvelést, indokolást, továbbá olyan Alaptörvényben foglalt jogot, amelyre alkotmányjogi panasz alapozható, nem tartalmaz {lásd pl.: 3137/2014. (IV. 24.) AB végzés, Indokolás [14]; 3137/2014. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [24]; 3043/2014. (III. 13.) AB végzés; Indokolás [6]}
- [6] Mivel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek, ezért az Alkotmánybíróság tanácsa – az Abtv. 50. § (1) bekezdése, 56. § (3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.
- [7] A „végrehajtott” jogszabályi rendelkezésnek az Alkotmánnyal való ellentéte megállapítására irányuló kérelem elbírálására az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre, ezért ezen indítványi részt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *f*) pontja alapján az Alkotmánybíróság visszautasította.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1696/2013.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3185/2014. (VI. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.33.120/2013/3. számú ítélete, valamint az Egyenlő Bánásmód Hatóság EBH/619/2/2013. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az alkotmányjogi panasz előterjesztője – kiskorú gyermeke törvényes képviselőjeként – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be 2014. január 17-én, melyben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.33.120/2013/3. számú ítélete, valamint az Egyenlő Bánásmód Hatóság (a továbbiakban: EBH) EBH/619/2/2013. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

- [2] Az indítványozó előadta, hogy hátrányos megkülönböztetés érte a kiskorú gyermekét azáltal, hogy az eljárás alá vont szálloda a számukra megküldött ajánlatában rögzítette, hogy egy meghatározott szolgáltatást (ún. csendes wellness részleg használata) csak 16 éven felüliek vehetnek igénybe. Az indítványozó arra hivatkozással terjesztett elő panaszt az EBH-nál, hogy az eljárás alá vont szálloda az ún. csendes wellness szolgáltatás alkalmazásával kiskorú gyermekével szemben annak életkora alapján közvetlen hátrányos megkülönböztetést és jogellenes elkülönítést, az indítványozóval szemben pedig jogellenes elkülönítést alkalmazott, amivel megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.
- [3] Az EBH az EBH/619/2/2013. számú határozatában a közvetlen hátrányos megkülönböztetés tényállását az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 7. § (2) bekezdése alapján vizsgálta és megállapította, hogy a bepanaszolt intézmény ún. csendes wellness szolgáltatási módszere – tekintettel a szálloda által nyújtott egyéb, kiskorúak által is igénybe vehető szolgáltatásokra – nem keletkeztetett aránytalan sérelmet a kérelmező oldalán, ezért az nem ütközik az egyenlő bánásmód követelményébe. A kifogásolt határozat azt is megállapította, hogy a bepanaszolt intézmény ún. csendes wellness szolgáltatási módszere nem meríti ki az Ebktv. 10. § (2) bekezdésében szabályozott jogellenes elkülönítés törvényi tényállását. Az EBH fogalmilag kizártnak tartotta a konkrét esetben a szegregáció fennállását, mivel a bepanaszolt intézmény csak egy meghatározott szolgáltatás igénybevételéből zárta ki a 16 éven aluli személyeket, de nem különítette el őket életkor szerint a belépésnél, ott tartózkodásnál, vagy a szolgáltatások igénybevétele során.
- [4] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 6.K.33.120/2013/3. számú ítéletében – az EBH-val egyetértve – megállapította, hogy a csendes wellness részleg használata nem minősül alapvető jognak, következésképpen az arányossági tesztet nem az Ebktv. 7. § (2) bekezdés *a)* pontja, hanem *b)* pontja vonatkozásában kellett lefolytatni, vagyis nem a kérelmező által állított, alapvető jog másik alapvető joggal való összeütközését, hanem az ésszerűségi szempontokat kellett vizsgálnia az EBH-nak, amely követelménynek a határozat megfelelt. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság hasonlóképpen jogszerűnek ítélte a jogellenes elkülönítés tényállásra vonatkozó megállapítását és értékelést is.
- [5] Az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt határozat, illetve az azt megerősítő bírói döntés azért alaptörvény-ellenes, mert az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését figyelmen kívül hagyva állapította meg a tényállást azzal, hogy azt nem az Ebktv. 7. § (2) bekezdés *a)*, hanem annak *b)* pontja alapján ítélte meg. A kifogásolt határozat, illetve az azt megerősítő bírói ítélet ezáltal sérti az indítványozó kiskorú gyermekének Alaptörvény II. cikkében garantált emberi méltósághoz való jogát, valamint az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésében biztosított jogegyenlőséget, és a diszkrimináció tilalmát.
- [6] 2. Az Abtv. 56. § értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [7] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert nem felel meg az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [8] 2.1 Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.
- [9] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4];

- ezt követően megerősítette: 3065/2012 (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]].
- [10] A 3037/2014. (III. 13.) AB határozat Indokolásának [29]–[30] bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz értelmét, és az Alkotmánybíróság feladatát értenénk félre, ha az Alkotmánybíróság – hasonlóan egy rendes bírósági felülvizsgálati fórumhoz – a bírósági döntések korlátlan felülvizsgálatát végezné pusztán amiatt, mert egy téves döntés érintheti a sérelmet szenvedett fél alapvető jogait. Az eljárás lefolytatása, a tényállás megállapítása és értékelése, az alkalmazandó jog meghatározása és annak az értelmezése kizárólag a rendes bíróság feladata. Az Alkotmánybíróság csak „alkotmányjogi sérelem” esetén avatkozhat be. Önmagában az, hogy egy bírói döntés az alkalmazandó joghoz mérve esetleg objektív mérce szerint hibás, nem ok a beavatkozásra; csak az olyan hiba számít, amely alapjogok teljes figyelmen kívül hagyásában nyilvánul meg.
- [11] 2.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a jogellenes elkülönítés, valamint a közvetlen hátrányos megkülönböztetés tényállásának megállapítását, illetve értékelését kifogásolta. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás lefolytatása, a tényállás megállapítása és értékelése kizárólag az arra illetékes bíróságok feladata, az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a konkrét ügyben felmerül-e olyan „alkotmányjogi sérelem”, amely alapot adna az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására.
- [12] Az Alkotmánybíróság megállapította: annak eldöntése, hogy az indítványozó által előadottak kimerítik-e az Ebktv. 10. § (2) bekezdésében foglalt jogellenes elkülönítés törvényi tényállást kizárólag törvényértelmezési kérdést vet fel. Az Ebktv. 7. § (2) bekezdése azonban a törvényértelmezésen túlmenően alkotmányjogi kérdéseket is felvethet.
- [13] Az Ebktv. 7. § (2) bekezdése értelmében az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét,
- a) amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik alapvető jog érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos,
 - b) amelynek az a) pont hatálya alá nem tartozó esetekben tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka van.
- [14] A fenti rendelkezés arra kötelezi az EBH-t, hogy a diszkrimináció kiszűrésére megvizsgálja, hogy a hátrányos megkülönböztetés alapjogokhoz kapcsolódik-e, és amennyiben igen, a szükségesség-arányosság tesztet alkalmazza, egyéb esetekben pedig az ésszerűséget vizsgálja. Ebben az esetben a tényállás megállapítása és értékelése nem választható el az Alaptörvényben foglalt alapjogok értelmezésétől.
- [15] Ugyanakkor a konkrét ügyben az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy nem merül fel „alkotmányjogi sérelem”, mivel az indítványozó a hátrányos megkülönböztetést nem alapvető jog, sőt nem is törvényben biztosított jog, hanem egyéb jogos érdek tekintetében állította. Ennek megfelelően az EBH a tényállás értékelése során nem hagyta figyelmen kívül az alapjogokat, hanem ellenkezőleg, az Alaptörvény XV. cikkéhez fűződő alkotmánybírósági gyakorlat {42/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [22]–[23]} figyelembevételével járt el.
- [16] Tekintettel tehát arra, hogy az indítványozó nem hozott fel olyan indokokat, amelyek a bírói döntés alaptörvény-ellenességét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnének fel, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) alapján visszautasította.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/122/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3186/2014. (VI. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Zalaegerszegi Törvényszék 2.Pf.20.652/2013/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Zalaegerszegi Törvényszék 2.Pf.20.652/2013/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Zalaegerszegi Városi Bíróság 15.P.21.023/2010/7. számú és a Zalaegerszegi Járásbíróság 13.P.21.105/2012/10/I. számú végzéseire is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. A bíróság végzésében megállapított tényállás lényege szerint a peres felek között a birtokháborítási per (alapper) a Zalaegerszegi Városi Bíróságon 2005. június 9. napján indult 15.P.20.720/2005. szám alatt. A perben a másodrendű felperes magát következetesen az elsőrendű felperes meghatalmazott hozzátartozójának tekintette és képviselőként is eljárta. A 2011. február 10. napján megtartott tárgyaláson az elsőrendű felperes képviselőként a másodrendű felperes, mint meghatalmazott képviselő járt el. A tárgyaláson a felek egyezséget kötöttek, amelyet az elsőfokú bíróság végzésével jóváhagyott. A 15.P.21.023/2010/7. számú jegyzőkönyv szerint a jogorvoslati lehetőségről adott tájékoztatást követően a felek akként nyilatkoztak, hogy a végzés elleni fellebbezési jogukról – a végzés tudomásul vétele mellett – lemondtak, így az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a végzés jogerőre emelkedett.
- [3] A másodrendű felperes az elsőfokú bíróságnál 2011. február 28. napján érkezett beadványában az elsőrendű felperes nevében eljárva a 2011. február 10. napján megkötött egyezséggel szemben fellebbezést nyújtott be, amelyet az elsőfokú bíróság – arra hivatkozással, hogy a felek fellebbezési jogról történt lemondása folytán a 15.P.21.023/2010/7. számú végzés jogerőre emelkedett – hivatalból elutasította a 11. sorszámú végzésével.
- [4] A másodrendű felperes az elsőrendű felperes képviselőként eljárva fellebbezett ezen elsőfokú végzés ellen, amit a Zala Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2011. május 24. napján kelt 3.Pf.20.633/2011/2. számú végzésével helybenhagyott. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2012. május 9. napján meghozott Pfv.I.22.269/2011/5. számú végzésével a másodrendű felperesnek a – fellebbezést hivatalból elutasító végzést helybenhagyó jogerős végzése elleni – felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította.
- [5] A jogerős egyezség ellen a másodrendű felperes 2011. november 16-án az elsőfokú bíróságon 10.P.21.220/2011. szám alatt perújítási eljárást kezdeményezett. A perújítási eljárás során kiemelten hangsúlyozta, hogy az elsőrendű perújító felperes – korábban a per vitelére adott – meghatalmazása 2007. évtől kezdve nem érvényes, mert ajándékozás folytán az ingatlan kizárólagos tulajdonosa a perújító másodrendű felperes lett, újabb meghatalmazást pedig nem adott a részére, enélkül pedig nem nyilatkozhatott volna az elsőrendű perújító felperes nevében. Az elsőfokú bíróság a 2012. január 5. napján kelt 4. sorszámú végzésével a perújítási kérelmet hivatalból elutasította, majd utóbb (2012. március 14. napján jogerőre emelkedett végzéssel) a másodrendű perújító felperes igazolási kérelme is elutasításra került. A Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a perújítási kérelmet hivatalból elutasító végzését helybenhagyta, amelyet az elsőrendű perújító felperes 2012. május 30. napján, míg a másodrendű perújító felperes 2012. május 28. napján vett át.
- [6] A perújító felperesek ismételt perújítási kérelme 2012. november 26. napján érkezett az elsőfokú bírósághoz. Ebben arra hivatkoztak, hogy az alapperben nem volt egyezségkötési szándékuk. Sérelmezték, hogy az egyezség nem az akaratuknak megfelelő, és nem szolgálja az érdeküket, a bejelentett tanúk kihallgatása elmaradt, egyéb bizonyítási indítványukat a bíróság mellőzte, a másodrendű perújító felperes által állított tényeket nem

- bírálta el. Újabb érvként hivatkoztak arra, hogy amikor az elsőrendű perújító felperes Magyarországra hazaérkezett, akkor szerzett tudomást arról, hogy az általa adott meghatalmazás nem volt érvényes.
- [7] A perújítási kérelem kiegészítéseként – a korábbi perújítási kérelemben hivatkozottakat fenntartva – arra is utaltak, hogy a pártfogó ügyvéd csupán a másodrendű perújító felperes képviselőjét látta el, a helyetteseként eljáró ügyvéd nem volt jogosult az egyezség megkötésére.
- [8] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az egyezséget jóváhagyó végzés 2011. február 10-i jogerőre emelkedéséhez képest a 2012. november 26-án előterjesztett ismételt perújítási kérelem a 6 hónapos szubjektív határidőn túl került benyújtásra, emellett nem áll fenn perújítás alapjául szolgáló új tény, új bizonyíték, melynek következtében a perújítási kérelmet, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant az elsőfokú bíróság végzésével elutasította. Utalt arra, hogy a perújítási kérelem azon hivatkozása, miszerint az alapperben külföldön tartózkodó elsőrendű perújító felperes által másodrendű perújító felperes mint meghatalmazott hozzátartozó részére adott meghatalmazáson elmaradt a kiállítás helye szerint illetékes magyar külképviseleti hatóság hitelesítése, illetőleg felülhitelesítése, nem tekinthető új ténynek, mivel ezen körülményre a korábbi jogorvoslatok során is hivatkoztak. Amennyiben az alapeljárásban adott meghatalmazás érvénytelensége bizonyítást nyerne, az nem szolgálhatna perújítás alapjául, legfeljebb az eljárás szabálytalanságát vetné fel. Megítélése szerint nincs olyan adat, amely azt támasztaná alá, hogy az alapperben megkötött egyezség nem a felek akaratát tükrözte. Az alapperben további bizonyítás foganatosítására azért nem került sor, mert az addig rendelkezésre álló adatok alapján kötötték meg a felek az egyezséget.
- [9] Az elsőfokú bíróság végzését a perújító felperesek támadták fellebbezéssel, melyben – tartalma szerint – az elsőfokú végzés megváltoztatását, a perújítás megengedését kérték.
- [10] A Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság a Zalaegerszegi Járásbíróság 13.P.21.105/2012/10/I. számú végzését a 2.Pf.20.652/2013/3. számú végzésével a perköltség viselése felőli döntés tekintetében megváltoztatta, egyebekben – érdemben – helybenhagyta.
- [11] 1.2. Az elsőrendű perújító felperes ezt követően, 2014. február 11. napján az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pf.20.652/2013/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Zalaegerszegi Városi Bíróság 15.P.21.023/2010/7. számú és a Zalaegerszegi Járásbíróság 13.P.21.105/2012/10/I. számú végzéseire is kiterjedő hatállyal.
- [12] Az indítványozó szerint a támadott bírói döntés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elvét azáltal, hogy elsőrendű felperesként nem nyilatkozhatott az általa indított birtokvédelmi perben, ő a tárgyaláson nem vett részt, mert a per idején Németországban élt, ezért ő a per vitelére, képviselője ellátására testvérét hatalmazta meg, de álláspontja szerint a bíróság jogszabálysértő módon vonta be a perbe a testvérét, holott ő csak a képviselője lehetett volna. Előadta, hogy 2007. évben a birtokvita tárgyát képező telket – a használat jogának kikötése mellett – a testvérenek ajándékozta. Az indítványozó szerint az eljáró bíróságok az általa indított jogorvoslati eljárások ellenére nem vizsgálták meg azt, hogy a mellőzésével megszületett egyezség megkötése megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, az ügyben pedig nem az érdekelt felek kötöttek egyezséget.
- [13] Az indítványozó szerint a panasza alapját képező birtokvédelmi perben létrejött egyezség megalapozatlan volt, hiszen a perben ő maga soha nem nyilatkozhatott, sem személyesen, sem képviselő útján, tehát egyezséget sem köthetett, és ennek hiányában a fellebbezési jogáról sem mondhatott le. Ezáltal pedig megítélése szerint sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joga is.
- [14] Az indítványozó hivatkozik továbbá az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésére – a jogorvoslathoz való jog és a tisztességes eljáráshoz való jogai vonatkozásában, ez utóbbi kapcsán az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését jelölve meg. Indokolásul kifejti, hogy a Zalaegerszegi Városi Bíróságon lefolytatott 15.P.21023/2010. számú eljárásban álláspontja szerint súlyos jogszabálysértések merültek fel, melyek a korrekt, részrehajlás nélküli ügyintézését kérdőjelezzik meg. Sérelmezi, hogy a bíróságok a tájékoztatási kötelezettségüknek nem tettek eleget, mert például a testvére nem kapott kioktatást arra, hogy mit jelent az egyezség, milyen következményekkel jár. Nem osztja a bírói döntés azon érvét sem, miszerint nem hozott volna fel új tényt vagy új bizonyítékot a perújítás megengedhetősége kapcsán. A tisztességes eljáráshoz való jogát azáltal is sérülni véli, hogy a perbeli bizonyítékok nem kerültek elbírálásra (pl. a megidézett tanúkat hazaküldték).

- [15] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [16] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Jelen végzésben ilyen, az ügyet érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség nincs, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést az indítvány nem vet fel.
- [17] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére való hivatkozás kapcsán ismételtén rámutat arra, hogy az Alaptörvény e rendelkezése a hatósági, s nem a bírósági eljárásokra vonatkozik {3181/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [40]; 3193/2013. (X. 22.) AB végzés; Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság azt is megállapította már, hogy bírósági hatáskörbe tartozó eljárás során az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését érintő jogserelme az indítványozónak elvileg sem keletkezhet {3181/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [40]}.
- [18] Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére is. A B) cikk (1) bekezdésbe foglalt, elvont jogállamiság fogalom az Alkotmánybíróság eddig folytatott következetes gyakorlata szerint önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak {3031/2014. (III. 3.) AB végzés, Indokolás [26]; 3022/2014. (II. 11.) AB végzés, Indokolás [26]}, ezért az alkotmányjogi panasz ezen kérelem alapján nem fogadható be.
- [19] Az indítványozó alkotmányjogi panasa az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésére alapozott részében lényegében arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság a perújítás megengedhetőségének igazolására benyújtott bizonyítékot (a helyette eljáró és egyezséget kötő testvérenek adott meghatalmazás nem szabályszerű voltáról történő későbbi tudomásszerzését) a perújítási eljárásban eljáró bíróságoktól eltérő módon értékelje. Az indítványozó célja, hogy az Alkotmánybíróság tegye lehetővé a perújítást az alapügyben. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a bíróság egy-egy bizonyítási indítványt, bizonyítékot milyen szempontok alapján és miként értékelt) felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel.
- [20] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja fogalmazza meg, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. A bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. Ezért fogalmaz úgy az Abtv. 27. §-a, hogy alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A jogalkotó ezzel a 2012. január 1-jétől hatályos rendelkezéssel teremtette meg a bírói jogalkalmazás és jogértelmezés alkotmányossága vizsgálatának korábban nem ismert lehetőségét. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Miként az Alaptörvény és az Abtv. fent idézett rendelkezéseiből is kitűnik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panaszra. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[14]}. {Hasonlóan: 3241/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [13]}
- [21] Az indítványozó sem a Zalaegerszegi Törvényszék eljárásával, sem a végzésben foglaltakkal kapcsolatosan nem állított olyan alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni.

- [22] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság tanácsa – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 27. §-a, 29. §-a, 56. § (2) és (3) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/279/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3187/2014. (VI. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VI.35.748/2012/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – jogi képviselője útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára hivatkozva 2014. február 18-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria Kfv. VI.35.748/2012/5. számú ítéletével szemben, annak alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó szerint az ítélet ellentétes az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdései szerinti törvény előtti egyenlőséggel, illetve diszkriminációtalalommal, továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joggal.
- [2] Az indítványozóra, az alkotmányjogi panasszal támadott bírói ítélet alapjául szolgáló per felperesére Budapest XII. kerület Hegyvidék Önkormányzata Polgármesteri Hivatala határozatával a felperes tulajdonában álló ingatlan után 2011. január 1. napjától 410 800 Ft építményadót vetett ki, az építményadóról szóló 23/1996. (XII. 4.) Budapest Főváros XII. Kerületi Önkormányzat rendeletének (a továbbiakban: Ör.) 2. § (1) bekezdése, 3. § (1) bekezdése, 6. § (2) bekezdése és 7. § (1) bekezdése alapján. A határozat ellen az indítványozó fellebbezett, azt azonban Budapest Főváros Kormányhivatala elutasította. E döntéssel szemben az indítványozó a Fővárosi Törvényszékhez nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amit a törvényszék szintén elutasított, majd az első fokon jogerős bírósági ítélettel szemben a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, amit a Kúria Kfv. VI.35.748/2012/5. számú ítéletével úgyszintén elutasított, és a jogerős bírósági ítéletet hatályában fenntartotta.
- [3] Az indítványozó érvelése szerint az Ör.-nek az ügyében alkalmazott rendelkezései a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvénybe (a továbbiakban: Htv.) ütköznek, amelynek 7. §-a szerint az adózó egy adótárgy tekintetében csak egy helyi adó fizetésére kötelezhető; az ún. adótöbbszörözés tilalma konkrétan azért sérül, mert az adózónak az építményadó mellett – ugyanazon helyrajzi szám alatti ingatlanra vonatkozóan – telekadó-fizetési

kötelezettsége is van. Az indítványozó ezen érvelését sem a kormányhivatal, sem a törvényszék, sem a Kúria nem fogadta el, megállapítva, hogy az adóösszevétel tilalma nem sérül, mivel a telekadó adójából levonásra kerül a telken lévő épület bruttó és hasznos alapterülete, vagyis az építményadó-fizetési kötelezettség alapjául szolgáló építmény, így ugyanarra a területre (négyzetméterre) egyszerre csak egy (a telekadó esetében a beépítetlen, az építményadó esetében a beépített négyzetméterek utáni) adófizetési kötelezettség keletkezik. Az indítványozó mindegyik hatóságnak és bíróságnak indítványozta, hogy kezdeményezzen normakontrollt az Ör. más jogszabályba ütközése miatt a Kúria önkormányzati tanácsánál, ám ezen indítványnak egyik hatóság vagy bíróság sem tett eleget.

- [4] Mindezek miatt az indítványozó szerint a Kúria (és ennek alapján a törvényszék) döntése alkotmányos alapjogokat sért, amely miatt az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó kifejezetten hivatkozik arra, hogy véleménye szerint az alapjogi sérelem nem az Ör. Alaptörvénybe ütközése okán áll fenn, hanem részint az Ör. más jogszabályba (a Htv.-be) ütközése, részben a kúriai (és a törvényszéki) jogértelmezés miatt. Utóbbi tekintetében kifejti, hogy véleménye szerint a Kúria ítélete sérti egyrészt az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdését (törvény előtti egyenlőség, illetve diszkriminációtilalom), mivel homogén csoportba tartozó jogalanyok között tesz különbséget, és míg a lakás céljára használt ingatlanok természetes személy tulajdonosait mentesíti az adófizetési kötelezettség alól, a nem természetes személy tulajdonosokat nem; másrészt sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogot, mivel sem a törvényszék, sem a Kúria nem kereste meg a Kúria önkormányzati tanácsát az Ör.-nek az ügyében alkalmazott rendelkezései más jogszabályba ütközésének megállapítása és megsemmisítése végett.
- [5] 2. Az indítvány nem fogadható be, mivel nem felel meg annak, az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi feltételnek, miszerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Valójában az indítványozó egyrészt a Kúria önkormányzati tanácsának eljárását szeretné elérni, és ezen eljárás kezdeményezésének elmaradását sérelmezi. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy ilyen eljárás kezdeményezését bárki indítványozhatja az eljáró bíróságoknak, azonban arra, hogy indítványa alapján ezt a bíróságok ténylegesen kezdeményezzék is, senkinek nincs alanyi joga. Az indítványozó másrészt a bírósági jogértelmezést kifogásolja, ez azonban (érdemi alkotmányos jogsérelem nélkül) nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe, arra kizárólag a rendes bíróságoknak van hatásköre.
- [6] Mivel az Abtv. 27. §-a alapján folytatott eljárásban az Alkotmánybíróság normakontrollt nem végezhet és – az állított jogsérelem lényegét érintően – a Kúria önkormányzati tanácsa eljárásának kezdeményezésére az ügyben eljáró bíróságot egyébként sem utasíthatja, továbbá mivel a bírói jogértelmezés körében a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés nem merült fel, ezért az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VI.35.748/2012/5. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/404/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3188/2014. (VI. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 19.K.31.308/2013/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt bírói ítélet sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jogot, valamint ellentétes az Alaptörvény 28. cikkével is.
- [2] Az alapul fekvő ügyben a Vas Megyei Rendőrfőkapitány a 21000/00376471/1/2012. iktatószámú határozatával az indítványozót hatvanezer forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte közlekedési szabályszegés (a megengedett legnagyobb sebesség túllépése) miatt. Az elsőfokú rendészeti hatóság később módosította határozatának indokolási részét (21000/00376174/3/2012. iktatószámú határozat). A hatósági határozat rögzítette, hogy közlekedési szabályszegésről készült képfelvételek hitelesített mérőberendezéssel készültek, amely megfelelt a gépjárműről és annak hatósági jelzéséről felvétel készítő eszközökre vonatkozó követelményekről szóló 18/2008. (IV. 30.) GKM rendeletben (a továbbiakban: Rendelet) foglaltaknak. A hatóság bírságot kiszabó határozatát a hitelesített mérőberendezéssel készült képfelvételekre és a települési naplóra alapozta.
- [3] Az indítványozó keresettel élt a hatósági határozattal szemben és kérte annak megváltoztatását, másodlagosan hatályon kívül helyezését. Arra hivatkozott, hogy a tényállás hiányosan lett feltárva, valamint hogy a hatóságok megsértették a bizonyításra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, mert kizárólag a fényképfelvételeket lehetett volna bizonyítékként felhasználni, a települési naplót nem. Hivatkozott továbbá arra, hogy álláspontja szerint a fényképfelvételeket készítő berendezés nem felelt meg maradéktalanul a Rendeletben foglalt követelményeknek, ezért az alapján bírság kiszabására nem lett volna lehetőség. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 19.K.31.308/2013/5. számú ítéletében elutasította az indítványozó keresetét. A bírósági ítélet részletesen kitért az indítványozó által kifogásolt – különösen a bizonyítással összefüggő – vélelmezett jogszabálysértésekre, és azt állapította meg, hogy a hatósági határozat kellőképpen megalapozott.
- [4] Az indítványozó ezt követően terjesztette elő alkotmányjogi panaszát, amelyben elsősorban a tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy a bírói döntés tévesen értelmezi a vonatkozó egyéb tételes jogszabályi rendelkezéseket, valamint a bíróság jogsértő módon folytatta le a bizonyítási eljárást. Kifogásolja továbbá, hogy a bíróság nem tett eleget a jogszabályok értelmezésével kapcsolatos, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt kötelezettségének.
- [5] 2. Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [6] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról kell döntenie. Ezért az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó, törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek.

- [7] 2.1. A befogadhatóság formai feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani. A támadott ítéletet az indítványozó jogi képviselője 2013. október 29-én vette át, az alkotmányjogi panasz 2013. december 20-án – határidőben – érkezett meg az elsőfokú bírósághoz.
- [9] A panasz megfelel az indítványokkal szemben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott formai követelményeknek is, mert megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezéseket, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, a támadott bírói döntést, tartalmaz a bírói döntés alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, valamint rögzíti a kifejezett kérelmet a támadott ítélet megsemmisítésére.
- [10] 2.2. A befogadhatóság tartalmi feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg.
- [11] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a és 51. § (1) bekezdése szerinti jogosultnak tekinthető, érintett, mert a jelen ügyre okot adó eljárásban félként szerepelt. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [12] 2.3. Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében alkotmányjogi panaszt kizárólag az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére lehet alapítani. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére. Az Alaptörvény 28. cikkének címezettjei azonban a bíróságok, ez a rendelkezés nem fogalmaz meg olyan jogot, amelyre alkotmányjogi panaszt önállóan lehetne alapítani. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a „jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel nem orvosolható” [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]].
- [13] 2.4. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jog sérelmére is. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy fennállnak-e az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételek. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem fogadható be.
- [14] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy az indítványozó sem a bíróság eljárásával, sem az ítélet érdemével kapcsolatosan nem állított olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel. Az indítványozó azt kifogásolja, hogy a bírói döntés alaptörvény-ellenessége azon alapul, hogy a bíróság tévesen értelmezte a bizonyítási eljárásra és eszközökre vonatkozó jogszabályokat, ezért a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete jogszabálysértő.
- [15] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben hangsúlyozza: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja fogalmazza meg, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. A bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. Ezért fogalmaz úgy az Abtv. 27. §-a, hogy alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A jogalkotó ezzel a 2012. január 1-jétől hatályos rendelkezéssel teremtette meg a bírói jogalkalmazás és jogértelmezés alkotmányossága vizsgálatának korábban nem ismert lehetőségét. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Miként az Alaptörvény és az Abtv. fent idézett rendelkezéseiből is kitűnik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” [3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]]. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos

kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[14]}. {Hasonlóan: 3241/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [13]}

- [16] 3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek. Az Alkotmánybíróság ezért – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 27. § és 29. §-a, továbbá 56. § (2) és (3) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/137/2014.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3189/2014. (VI. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.21.226/2012/8. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék 47.Pf.637.713/2011/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó, a perben elsőrendű alperes az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó által benyújtott, illetve az Alkotmánybíróság által beszerzett iratok szerint az indítványozó korábban tulajdonosa volt annak a lakásnak, amelyben feleségével, és egyik gyermekével (a perben másod- és harmadrendű alperesek) lakott, és amelynek kiürítése, valamint kártérítés iránt a lakás új tulajdonosa pert indított.
- [3] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, mert álláspontja szerint a felek között *quasi* bérleti jogviszony áll fenn, amelynek alapján az alperesek jogszerűen használják a lakást, ezért a kártérítésre irányuló kereset is alaptalan. Az alperesek az első fokú eljárásban jogi képviselővel jártak el.

- [4] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva az alpereseket a perbeli lakás kiürítésére kötelezte, mert a másodfokú bíróság szerint téves volt az elsőfokú bíróságnak a felek közötti jogviszony minősítésére vonatkozó álláspontja. Az alperesek képviselőjében meghatalmazásuk alapján hozzátartozójuk járt el a másodfokú eljárás során.
- [5] Az alperesek felülvizsgálati kérelme alapján meghozott ítéletével a Kúria a jogerős ítélet támadott rendelkezéseit hatályában fenntartotta. A felülvizsgálati kérelmet az első fokú eljárásban az alpereseket képviselő ügyvéd nyújtotta be.
- [6] 2. Az indítványozó a Kúria, illetve a másodfokú bíróság ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése, a XV. cikk (1)–(2) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, valamint a 28. cikk sérelmére hivatkozott, továbbá indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel az elsőfokú bíróságot a kifogásolt jogerős határozat végrehajtásának felfüggesztésére.
- [7] A törvény előtti egyenlőséghez való jogának sérelmét az indítványozó a felperesi, illetve az alperesi jogi képviselő ugyanolyan tartalmú meghatalmazásának terjedelmére vonatkozó eltérő jogértelmezésre alapította. A felperes jogi képviselőt érintő kedvezőbb értelmezés háttérében az indítványozó a felperes jobb anyagi helyzetét jelölte meg a diszkrimináció okaként. Tisztesseges eljáráshoz való jogának sérelmét az indítványozó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) több, a perbeli képviselőre vonatkozó rendelkezésének megsértésére, mellőzésére, illetve nem megfelelő értelmezésére hivatkozással állította. Kifogásolta e körben többek között, hogy a per vitelére meghatalmazott alperesi jogi képviselőt a másodfokú bíróság mellőzte eljárása során, a határozatokat nem kézbesítették ügyvédjének. Ez utóbbi eljárási szabálytalansággal összefüggésben hivatkozott az indítványozó a hatékony jogorvoslati jogának sérelmére is. Az indítványozó állítása szerint a Pp. egyes kógens szabályait nem alkalmazták a bíróságok, az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése, illetve 28. cikke is sérelmet szenvedett.
- [8] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [9] Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva először az alkotmányjogi panasz befogadása kérdésében dönt, ennek során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai és tartalmi feltételeit.
- [10] 3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint a befogadhatóság egyik formai feltétele, hogy az indítvány határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés alapján a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az *a)–f)* pontokban foglaltakat. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány ezeknek a feltételeknek csak részben tesz eleget.
- [11] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjából is következik, hogy alkotmányjogi panaszt csak Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani. Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése az állam kötelezettségét írja elő a jogszabályok megismerhetőségének biztosítása tárgyában, a 28. cikk pedig a bíróságok számára határozza meg a jogértelmezés irányvonalait. Ezen alaptörvényi rendelkezések címzettje tehát nem az indítványozó, nem biztosítanak számára jogot, ezért alkotmányjogi panaszt sem lehet közvetlenül ezekre az előírásokra alapítani.
- [12] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja alapján az indítványban meg kell jelölni az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont szerint pedig indokolni kell, hogy a támadott bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. A kérelem tartalmával összefüggésben szükségesnek tartja az Alkotmánybíróság az Abtv. 52. § (2) bekezdését kiemelni, amely szerint az Alkotmánybíróság vizsgálatának tárgya csak a kérelemben megjelölt alkotmányossági kérdés lehet. Az Alkotmánybíróság a kérelem vizsgálata alapján megállapította, hogy az indítvány lényegében a Pp. megsérteni vélt rendelkezéseit ismerteti, azok helyesnek vélt, illetve az eljáró bíróságok által alkalmazott értelmezése tárgyában tesz megállapításokat, ugyanakkor nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető érvelést, indokolást arra vonatkozóan, milyen összefüggés van a Pp. egyes, a perbeli képviselőre és a határozatok kézbesítésére vonatkozó szabályai és a támadott ítéletek alaptörvény-ellenessége között. A Pp. szabályainak értelmezése és megfelelő alkalmazása a rendes bíróságok feladata, az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre az ítélezés felülbírálatára. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörében eljárva is az Alaptörvény védelmét látja el, a bírói döntéseket csak az alkotmányosság

szempontjából ellenőrizheti, csak az Alaptörvényben biztosított jogok sérelme esetén biztosíthat jogorvoslatot, ha annak egyéb feltételei is fennállnak.

- [13] 4. Az indítványozó személyes eljárására tekintettel a kérelem fenti hiányai ellenére is megvizsgálta az Alkotmánybíróság, hogy az indítvány megfelel-e a befogadhatóságnak az Abtv. 29. §-a szerinti feltételei valamelyikének. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az állított alaptörvény-ellenességek fennállásuk esetén sem hatottak volna ki a támadott bírói döntések érdemére, nem eljárásjogi ok vezetett az alperesek elvesztéséhez. Megállapította az Alkotmánybíróság továbbá, hogy az indítványozó által állított eljárásjogi sérelem nem minősül alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdésnek sem, a tisztességes eljáráshoz, illetve a jogorvoslathoz való jog vonatkozásában az Alkotmánybíróságnak kielégtetett gyakorlata van.
- [14] Az alkotmányjogi panasz a fenti okok miatt nem felelt meg a befogadhatóság feltételeinek, ezért az Alkotmánybíróság azt – figyelemmel az Abtv. 50. § (1) bekezdésére és 56. § (3) bekezdésére, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1938/2013.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3190/2014. (VI. 27.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.21.724/2012/4. számú végzése, valamint Pfv.I.724/2012/8. számú ítélete, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.P.87111/2006/26. számú, és a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.639.720/2011/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.21.724/2012/4. számú végzése, valamint Pfv.I.724/2012/8. számú ítélete, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.P.87111/2006/26. számú, és a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 44.Pf.639.720/2011/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése által védett tulajdonhoz való jogot, a XXVIII. cikk (1) bekezdése által biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot, az ugyanezen cikk (7) bekezdésében írt jogorvoslathoz való jogot, továbbá ellentéte-

sek az Alaptörvény 28. cikkével, amely szerint a bíróságoknak a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük.

- [2] 2. A hiánypótlásra történő felszólítás után előterjesztett, kiegészített indítvány és a mellékelt bírósági határozatok alapján az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg. Az indítványozó – három testvérel együtt – 1/2 részben tulajdonosa egy házas ingatlan, amely tulajdoni hányadon az indítványozó szüleinek haszonélvezeti joga áll fenn. A tulajdonostársak között 2006-ban indult perben – melynek az indítványozó és családja alperesei voltak – a felperes tulajdonostárs annak megállapítását kérte, hogy elbirtoklás jogcímén megszerezte a (tulajdonos) alperesektől az ingatlan az alperesek által állított többlethasználattal érintett tulajdoni hányadát. A perben az indítványozó szülei – a haszonélvezeti jog jogosultjai – viszontkeresetet terjesztettek elő, amelyben többlethasználati díj és járuléki megfizetésére kérték kötelezni a felperest. Az elsőfokon eljáró bíróság mind a keresetet, mind pedig a viszontkeresetet elutasította. A felperesi kereset elutasításának indoka az volt, hogy a felperes a végleges keresetet hiányosan terjesztette elő, és a hiányosságokat – felhívás ellenére – sem a megszabott határidőn belül, sem azon túl nem pótolta, és igazolási kérelmet sem terjesztett elő. A viszontkereset tekintetében a bíróság azt állapította meg, hogy a haszonélvezők többlethasználati díj iránti igényüket 2008. április 23-án terjesztették elő, korábban ilyen igényt nem terjesztettek elő, így erre csak ezen időponttól tarthatnak igényt. A viszontkeresetet 1994. november 1-től kezdődően 2007. december 31-i lejáratával terjesztették elő a tulajdonostársak, a fentiek szerint azonban a haszonélvezőknek legfeljebb 2008. áprilisától lehet többlethasználati díj iránti igényük, azt megelőző időszakokra nem (az elsőfokú ítélet kelte 2008. május 28.). Mivel a bíróság a többlethasználatra vonatkozó bizonyítási eljárást még a tulajdonostársak által előterjesztett többlethasználati díj tekintetében folytatta le, a viszontkeresetet pedig a bizonyítási eljárás lefolytatását követően módosították úgy, hogy a többlethasználati díjat a haszonélvezők érvényesítik, ezért a bizonyítás eredményének mérlegelését a bíróság mellőzte az ítélet indokolásából. (Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.P.87111/2006/26. számú ítélete.) Az alperesek – köztük az indítványozó – fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.639.720/2011/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] Az indítványozó álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a periratokból önkényesen és a szöveggörnyezetből kiemelve két olyan nyilatkozatot ragadott ki, amelyekre hivatkozva azt az eljárásjogi tényállást vélelmezte, mintha a haszonélvezőknek nem lett volna viszontkereseti követelésük a bizonyítási eljárás lefolytatása alatt. Majd ebből arra a következtetésre jutott, hogy ezért ők nem is jogosultak a többlethasználati díj érvényesítésére, illetőleg azt vélelmezte, mintha a tulajdonosok ezzel együtt visszavonták volna viszontkeresetüket. A másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú ítéletben szereplő tényállás helytállóságát, az elsőfokú ítélet indokolására hivatkozva az abban szereplő eljárásjogi tényállást elfogadta, és ez alapján utasította el az alperesek fellebbezését.
- [4] Az indítványozó szerint az első és másodfokú bíróságok eljárása és ítéletei sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz fűződő jogait, mivel nem rendezik az osztatlan közös tulajdon többlethasználata miatt fennálló aránytalanságot, és ezzel lehetetlenné teszik azt is, hogy a tulajdonostársak kölcsönösen rendezni tudják a használat feltételeit. Sértik az ítéletek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint a 28. cikkben foglaltakat is. Az indítvány szerint nem tisztességes az az eljárás, amely a lefolytatott bizonyítást követően az érdemi döntés helyett egy – egyébként alapvetően hibás – eljárásjogi indoklással utasítja el a viszontkeresetet.
- [5] Az alperesek fellebbezésükben keresetüket kiterjesztették, amit a másodfokú bíróság elutasított.
- [6] 3. A jogerős ítélet ellen az alperesek felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság ítéletének a viszontkereseti kérelem szerinti megváltoztatása iránt. A többlethasználati díj tekintetében a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pfv.21.724/2012/4. számú végzésével hivatalból elutasította, hivatkozva a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 271. § (3) bekezdésének a) pontjára, amely szerint – egyebek mellett – a közös tulajdonban álló dolog használatával kapcsolatos perekben nincs helye felülvizsgálatnak, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta. Az indítványozó álláspontja szerint a Pp. hivatkozott rendelkezését csak azokban az esetekben lehet alkalmazni, ha az első- és másodfokú bíróság az ügy érdemében hozott ítéletet. Nézete szerint a Kúriának elsődlegesen meg kellett volna ismernie az ügy részleteit és mérlegelnie kellett volna, hogy eljárásjogi kérdések miatt elutasított viszontkereset esetében is alkalmazható-e a Pp. 271. § (3) bekezdés a) pontja. „Az a tény, hogy a Kúria még az első tárgyalást megelőzően végzésben rögzítette, hogy a keresetet elutasítja, sérti a tisztességes eljáráshoz

fűződő jogainkat.” A jogszabály ilyen értelmezése felveti a bírósághoz való fordulás jogának sérülését, mivel jogilag biztosított ugyan a Kúriához való fordulás joga, a Kúriának viszont nincs valódi mérlegelési joga.

- [7] Az indítvány által szintén támadott, a Kúria Pfv.21.724/2012/8. számú ítélete az alperesek másodfokú eljárásban történ keresetkiterjesztésére vonatkozik, és ebben a vonatkozásban is hatályában fenntartja a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.639.720/2011/5. számú ítéletét.
- [8] 4. Az indítványozó elsősorban a Kúria hivatkozott végzésének és ítéletének megsemmisítését kéri, a PKKB, illetve a Fővárosi Törvényszék ítéletei alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését arra az esetre kérelmezi, amennyiben „a T. Alkotmánybíróság is osztaná a Kúria álláspontját és úgy ítélné meg, hogy a Pp. 271. § (3) bekezdés a) pontja (a jogszabályt betű szerint értelmezve) mérlegelés nélkül alkalmazandó olyan esetekben is, amikor az elsőfokú és másodfokú bíróságok nem az ügy érdemében, hanem eljárásjogi tényállás alapján hoznak megegyező ítéletet.”
- [9] 5. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek megfelelő. A Kúria támadott végzését és ítéletét az indítványozó jogi képviselőjének 2013. november 5-én kézbesítették, az alkotmányjog panaszt pedig 2014. január 3-án, határidőben nyújtották be az elsőfokon eljáró bírósághoz. Az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt feltételeknek.
- [10] 6. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörben vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [11] Az Abtv. 27. §-ában meghatározott egyedi ügyben való érintettség megállapítható: az indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott ügy egyik alperese. A panasz az Abtv. 27. § b) pontjában foglaltaknak is eleget tesz: az indítványozó a rendes jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [12] 7. Az alkotmányjogi panasz tartalmi feltételeit illetően az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 29. §-ának – miszerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be – nem tesz eleget. A benyújtott alkotmányjogi panasz valójában az ügyben hozott bírósági döntések tartalmi és nem alkotmányossági kritikája, az indítványozó alapvetően az eljáró bíróságok jogértelmezését kifogásolja.
- [13] Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban már megállapította azt, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja fogalmazza meg, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. A bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. Ezért fogalmaz úgy az Abtv. 27. §-a, hogy az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A jogalkotó ezzel a 2012. január 1-jétől hatályos rendelkezéssel teremtette meg a bírói jogalkalmazás és jogértelmezés alkotmányossága vizsgálatának korábban nem ismert lehetőségét. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszköze-nek. Miként az Alaptörvény és az Abtv. idézett rendelkezéseiből is kitűnik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]} „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések

teljesen soha nem küszöbölhető ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.”
{3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[15]}

- [14] 8. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Abtv. 29. §-ban foglalt feltételeknek nem felel meg. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában valójában a bíróság által megállapított tényállást, a bírói törvényértelmezés helyességét, valamint a bíróságok által mindezekből levont következtetéseket vitatja. Az indítvány tehát nem tartalmaz olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [15] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a megállapításra jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek, és az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ában foglalt követelmények hiánya miatt az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdése, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/105/2014.

EGYÉB DOKUMENTUMOK, KÖZLEMÉNYEK

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ELNÖKÉNEK 2/2014. (VI. 23.) ELNÖKI UTASÍTÁSA

egyesbírók kijelöléséről

Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 11. §-a alapján, a 2014. július 1-jétől 2014. szeptember 30-ig terjedő időtartamra, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (5) bekezdésben meghatározott eljárásban eljáró egyesbíróként – saját kérésükre, ismételten – Dr. Kiss László alkotmánybíró és Dr. Szalay Péter alkotmánybíró jelölöm ki.

Budapest, 2014. június 23.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Alkotmánybírósági ügyszám: XXV/1181/2014.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ELNÖKÉNEK 3/2014. (VI. 23.) ELNÖKI UTASÍTÁSA

a hivatásetikai alapelvek részletes tartalmáról, valamint az etikai eljárás szabályairól

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 231. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a hivatásetikai alapelvek részletes tartalmát, valamint az etikai eljárás szabályait az Alkotmánybíróság Hivatalában (a továbbiakban: Hivatal) az alábbiak szerint állapítom meg:

Az utasítás hatálya

1. A jelen utasítás hatálya kiterjed a Hivatalban a Kttv. alapján közszolgálati jogviszonyban, a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény alapján munkaviszonyban álló, valamint megbízási szerződés alapján megbízási jogviszonyban álló munkatársakra (a továbbiakban együtt: munkatársak), az utóbbiak esetében kivéve, ha a kötelezés természeténél fogva kizárólag a köztisztviselőkre alkalmazható.

A Hivatal munkatársaival szemben támasztott etikai követelmények

2. A Hivatal munkatársainak kötelezettsége, hogy az Alaptörvényben, a jogszabályokban valamint a közjogi szervezetszabályozói eszközökben foglalt célok megvalósítását munkavégzésük során elősegítsék, és az alapvető jogok védelmének, illetve fejlesztésének igényével, szakértelemmel, az általában elvárható gondossággal, és pártatlanul lássák el feladataikat.

3. A Hivatal munkatársai fegyelmet és etikus munkavégzéssel, valamint az általánosan elfogadott normák szerinti életvitellel szolgálják az Alkotmánybíróság jó hírnevének fenntartását. Tudományos ismereteiket, szakmai tapasztalatukat, a rájuk bízott eszközöket és információkat a köz szolgálatára érdekében használják fel.

4. A Hivatal munkatársai nem végezhetnek olyan tevékenységet, és hivatali munkáikon kívül sem vállalhatnak olyan feladatot, nem tanúsíthatnak olyan magatartást, amely az Alkotmánybíróság hátrányos megítéléséhez vezethet, tekintélyét csökkentheti.

5. A Hivatal valamennyi munkatársával szemben elvárás, hogy szakmai és általános ismereteit, jártasságait, készségeit és képességeit folyamatosan fejlessze, munkáját szakszerűen és magas színvonalon lássa el.
6. A Hivatal munkatársainak törekedni kell a jó munkatársi kapcsolatok kiépítésére és fenntartására, a kölcsönös tiszteleten és segítőkészségen alapuló együttműködésre.
7. A Hivatal munkatársaitól elvárt, hogy a munkavégzésük során tudomásukra jutott adatot, információt megvédjék. Felhatalmazás nélkül nem adhatnak át illetéktelennek, nem hozhatnak nyilvánosságra olyan hivatalos információt, amely munkájuk kapcsán vagy más forrásból, bizalmasan jutott tudomásukra. Kötelesek tartózkodni minden félreérthető vagy félrevezető nyilatkozattól és információadástól mind a hivatali, mind az állampolgári kapcsolataikban.
8. A Hivatal munkatársaitól elvárt az anyagi erőforrások és tárgyi eszközök célhoz kötött, rendeltetészerű és takarékos használata, a Hivatal felelős, és a közpénzügyi előírásoknak maradéktalanul megfelelő gazdálkodásának elősegítése, illetve az erre irányuló folyamatok megerősítése.

Az etikai eljárás szabályai

9. Az etikai vétség gyanúja esetén az etikai eljárást az Alkotmánybíróság elnöke mint a munkáltató jogok gyakorlója folytatja le. Etikai vétség esetén – ha a Kttv. szerinti fegyelmi eljárás lefolytatására nincs szükség – az etikai követelményeket megsértő munkatársat figyelmeztetésben részesíti.

Budapest, 2014. június 23.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Alkotmánybírósági ügyszám: XXV/1182/2014.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.alkotmanybirosag.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtktára
layout: www.estercom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető
HU ISSN 2062–9273